

באילו מצבים לא תינתן לחשוד זכות שימוע בהליך פלילי?

במציאות ימינו, די בעצם הגשת כתב אישום כנגד אדם בכדי להביא לפגיעה אנושה בשמו, בקריירה שלו ובמשפחתו. זכות השימוע בהליך הפלילי מעוגנת בסעיף 60א לחוק סדר הדין הפלילי ומגדירה את המצבים בהם תינתן לחשוד האפשרות לנסות ולשכנע את התביעה שלא יהיה זה מוצדק להגיש נגדו כתב אישום ולפתוח בהליך משפטי נגדו. משכך, בכוחו של הליך השימוע להביא להימנעות מפתחת הליך פלילי נגד אדם ולחסוך ממנו סבל מיותר וזמן יקר. מה הם התנאים לקיומו של הליך השימוע הפלילי וכן כיצד יש לנהוג בו? עו"ד אסף דוק מסביר.

זכות השימוע בהליך פלילי מעוגנת בסעיף 60א לחוק סדר הדין הפלילי, לפיו, חשוד בעבירה רשאי במשך 30 יום מיום בו קיבל מכתב יידוע לחשוד על מסירת חומר החקירה בעניינו אל רשות התביעה, להגיש בקשה מנומקת בכתב לרשות התביעה, בה הוא שוטח את נימוקיו מדוע יש להימנע מהגשה של כתב אישום.

ברוב המקרים, מימוש הליך השימוע הינו חיוני ביותר, שכן יש ביכולתו של שימוע למנוע הגשת כתב אישום כנגד החשוד. כמו כן, שלילת זכות השימוע מחשוד, גם בה יש בכדי להועיל לעניינו, ולהוות "קלף" עבור צוות ההגנה, לאורך ההליך המשפטי. אמנם, התנהלות לא נכונה במהלך השימוע עלולה לגרום לנזק, לכן הצורך להיעזר בשירות משפטי הוא הכרחי.

זאת ועוד, מסעיף 60 א' עולה עניין נוסף: זכות השימוע אינה מופיעה בשום מקום בסעיף החוק, וחשודים רבים אינם מבינים את המשמעות של ה"מכתב יידוע לחשוד" המתקבל אצלם בדואר. משמעותו, שיש להם עד 30 יום להגיש בקשה בכתב שיכולה למנוע הגשת כתב אישום בעניינם. בקשה בכתב, שלפעמים יסכים בית המשפט להזמין את החשוד שישטח את טענותיו בעל פה. אי בהירות זו רק מבליטה את הצורך להצטייד בעורך דין פלילי מהרגע הראשון של הליך החקירה, אשר ידע להציג בפני הלקוח את כלל האפשרויות הקיימות עבורו. יחד עם זאת יש לזכור: כי לא כל עבור סוג של עבירה זכות השימוע תקפה.

□ **עבירות מסוג חטא** - אילו הן עבירות שהעונש המירבי בגינן הינו עד 3 חודשי מאסר או קנס שאינו עולה על סכום מסוים. בעבירות אלו זכות השימוע אינה קיימת.

□ **עבירות מסוג עוון** - אילו הן עבירות שהעונש בגינן נע בין 3 חודשי מאסר ועד 3 שנות מאסר. גם בעבירות אלו זכות השימוע אינה קיימת.

□ **עבירות מסוג פשע** - אילו הן עבירות שהעונש בגינן נע בין 3 שנות מאסר ועד מאסר עולם. רק בעבירות מסוג פשע קיימת זכות שימוע.

כמו כן, לא תינתן זכות שימוע למי שבעת העברת חומר החקירה בעניינו היה נתון במעצר וכתב האישום הוגש בעת מעצרו. יחד עם זאת, באשר לחשודים אשר מצויים במעצר חובת היידוע עדיין מוטלת על התביעה להודיע לחשוד על העברת חומר החקירה לרשותו. נוסף על כך, אין חובת יידוע **בעבירות אלימות במשפחה**.

דוגמא למכתב שימוע שנשלח ללקוח המשרד:

מדינת ישראל
משרד המשפטים
פרקליטות מחוז דרום (פלילי)

תאריך: ח' באדר ב תשע"ד

10 במרץ 2014

מספרנו: 11/0000 [redacted]/13

בדואר רשום

לכבוד

[redacted]
[redacted]
[redacted]

א.ג.נ.,

הנדון: מכתב ידוע חשוד לפי סעיף 60א' לחוק סדר הדין הפלילי (נוסח משולב) – תשמ"ב-1982

1. לפי סעיף 60א' לחוק סדר הדין הפלילי (נוסח משולב) תשמ"ב-1982 הרינו להודיעך, כי תיק משטרה מסי פלא 476 [redacted]/2013 באר שבע. בו נחקרת כחשוד, הועבר לעיון הפרקליטות.
2. בכל ברור נוסף בעניין התיק הנדון, הנך רשאי לפנות בכתב לפי הכתובת הרשומה מטה ולציין את מספרנו 11/0000 [redacted]/13.
3. הנך רשאי בתוך 30 ימים מיום קבלת הודעה זו, לפנות בכתב לפי הכתובת הרשומה מטה, בבקשה מנומקת מדוע להימנע מהגשת כתב אישום נגדך.

בכבוד רב,

פרקליטות מחוז דרום (פלילי)

קיבלת מכתב שימוע - מה עליך לעשות עכשיו?

זכור, כי מרגע קבלת ההזמנה לשימוע עומדים לרשותך 30 ימים בלבד לפנות לרשויות התביעה בניסיון להימנע מהגשת כתב אישום כנגדך. ישנה חשיבות מכרעת להיעזר בשירותיו של עורך דין פלילי מנוסה במסגרת הליך השימוע. עורך הדין יוכל לסייע לך להבין האם המקרה הספציפי שלך ראוי ויכול להסתיים ללא העמדה לדין פלילי. במידה והתשובה לכך הינה חיובית - הרי שעל עורך הדין לשאת ולתת בשמך מול נציגי התביעה על מנת ולהגיע לתוצאה המשפטית הטובה ביותר עבורך. הליך זה מהווה כלי חשוב בניסיון להימנע מהעמדתך לדין פלילי - אל תזלזלו בו.

לפיכך, נוכח חשיבותה הרבה של הזכות לשימוע ונוכח ההשלכות מרחיקות הלכת שעשויות להיות לפגיעה בזכות זו על המשך ניהול ההליך הפלילי נגדך ובכך על עתידיך, עליך להתייחס להליך השימוע בכובד ראש ולהיוועץ בהקדם בעורך דין פלילי באשר לאפשרויות השונות העומדות בפניך. באפשרותך ליצור עימנו קשר בכל שעה בטלפון **052-6885006** או באמצעות [הטופס המקוון באתר](#).

{*:fast_contact}